

УДК 81-11
DOI <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-83-25>

АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ ЯК ТЕОРІЙ КАТЕГОРІЙНОЇ ПОДІБНОСТІ

Мельничук О. Д.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін
КЗВО «Рівненська медична академія»
вул. Карнаухова, 53, Рівне, Україна
orcid.org/0000-0003-4619-363
melnychuk_oxsanadm@ukr.net*

Ключові слова: *концепт,
класична теорія,
прототипова теорія,
екземплярна теорія,
подібність, пізнання.*

Стаття присвячена одній з важливих проблем сучасної лінгвістики – мовній категоризації. Запропонований семантико-когнітивний підхід опису категорій та особливостей мовної категоризації є актуальним у світлі сучасної науки, його використовують для повної характеристики представленого явища. У межах цього підходу розглядаємо також атрибутивні теорії організації категорій – класичний підхід, прототиповий та екземплярний. Представляємо та аналізуємо принципи організації та побудови різнотипових категорій, зважаючи на те, що науковці описують цей феномен з різних точок зору та в межах різних лінгвістичних теорій – денотативно-референційної, функційно-семантичної, теорії фреймової семантики та семантико-когнітивної теорії категорій. Оскільки мова використовує загальний когнітивний апарат, то і мовні категорії представляються категоріями того ж типу, що й інші категорії в поняттєвій системі, наприклад, вони демонструють прототипові ефекти та ефекти базового рівня. Однією з представлених проблем є зв'язок відмінностей, які існують в реальному світі, та відмінностей, що фіксуються засобами мови. Існування категорій зумовлене тим, що в основі їх функціонування лежать не особливості конкретної мови, а визначена модель знання. Важливим чинником є внутрішня організація категорії, яка охоплює ядро та периферію. У зв'язку з тим, що когнітивна лінгвістика – це дисципліна, яка залучає науковців різних галузей, отже заснована на когнітивному та психологічному методах, сучасна лінгвістика привносить нові пояснення щодо організації знань про світ у свідомості мовця. Когнітивний підхід до аналізу мови полягає у виявленні та поясненні процесів категоризації і концептуалізації, які відтворені в мові. Одиницею концептуалізації в когнітивній лінгвістиці є концепт (поняття), який розуміють як результат когніції (пізнання). У концепті згідно з когнітивним та лінгво-культурним тлумаченням сконцентрована не тільки семантика мовної одиниці. Концепт є одиницею ментального лексикону і становить сукупність значень, цінностей і норм як результат пізнавальної діяльності людини.

ASPECTS OF CONCEPTS ORGANIZATION AS THEORIES OF CATEGORIES SIMILARITY

Melnychuk O. D.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Social Sciences and Humanities
Municipal Institution of Higher Education “Rivne Medical Academy”
Karnaukhova str., 53, Rivne, Ukraine
orcid.org/0000-0003-4619-363
melnychuk_oksanadm@ukr.net*

Key words: *concept, classical theory, prototype theory, exemplar theory, similarity, cognition.*

The present article is devoted to one of the important problems of modern linguistics – language categorization. The proposed semantic-cognitive approach to the description of categories and features of language categorization is relevant in modern science; it is used to fully characterize the presented phenomenon. Within the framework of this theory we consider the following attributive approaches to the organization of categories: classical, prototype, exemplar ones. We present and analyze the principles of organization and construction of different types of categories, taking into account the fact that scientists describe this phenomenon from different points of view and within different linguistic theories: denotative-reference; functional-semantic, theory of frame semantics and semantic-cognitive theory of categories. Since language uses a common cognitive apparatus, language categories are represented by categories of the same type as other categories in the conceptual system, for example, they demonstrate prototype effects and basic level effects. One of the presented problems is the connection between the differences that exist in the real world and the differences that are fixed by the means of speech. The existence of categories is possible due to the fact that the basis of their functioning is not the features of a particular language, and a certain model of knowledge. An important factor is the internal organization of the category, which covers the core and periphery. Because cognitive linguistics is a discipline that engages scholars in a variety of fields, modern linguistics introduces new explanations for the organization of knowledge about the world in the speaker's mind, it is based on cognitive and psychological methods. The cognitive approach to language analysis is to identify and explain the processes of categorization and conceptualization that are reproduced in language. The unit of conceptualization in cognitive linguistics is a notion (concept), which is understood as the result of cognition. The concept, according to cognitive and linguistic-cultural interpretation, concentrates not only the semantics of the language unit, but also some abstract entity. The concept is a unit of mental lexicon; it is a set of values and norms as a result of human cognitive activity.

Постановка проблеми. Категоризацію вважають однією з найбільш фундаментальних когнітивних здібностей, тому вона докладно вивчається психологією та когнітивною лінгвістикою [8, с. 1; 9; 14; 17; 21]. Категоризація та класифікація дозволяють людям організувати речі, об'єкти та ідеї, що існують навколо них, і спрощують їхнє розуміння світу. Оскільки знання – це уся інформація, яку людина успадкувала генетично або засвоїла за допомогою досвіду, то система функціонування пам'яті вимагає визначеної економії в організації досвіду. Це означає, що когнітивної економії досягають завдяки поділу світу на класи, щоб зменшити кількість інформації, яку потрібно

засвоїти, сприйняти, запам'ятати та розпізнати. Концепти (поняття) можуть бути організовані за принципом ієрархії, де суперординатним називають поняття, яке є загальним стосовно інших понять. Концепт в когнітивній лінгвістиці – це одиниця, що відкриває доступ до розуміння того, як концептуалізується світ через призму мови, яку картину світу вона демонструє. Мовні проєкції концептів репрезентують не тільки лінгвістично освоєний світ у вигляді мовної картини світу, а й своєрідність способу освоєння світу.

Мета і завдання статті. Стаття присвячена аналізу теорій категоризації. Завдання статті полягають у виявленні суті таких теорій,

концептуальної структури категорій, переваг та недоліків у їх формуванні у межах семантико-когнітивного підходу.

Предмет та об'єкт дослідження. Предметом дослідження є вивчення набору відмінних ознак, якими володіють теорії категоризації щодо концептуальної структури та принципів їх формування. Об'єктом вивчення є класична, прототипова та екземплярна теорії категоризації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Категоризація – це здатність і діяльність людини розпізнавати спільні риси чи подібності між елементами світового досвіду (об'єктами, подіями чи ідеями), організувати та класифікувати досвід, пов'язуючи його з абстрактнішою групою (категорією, класом, типом), на основі визначених рис, особливостей, подібності або інших критеріїв [3, с. 74–77]. Конкретні об'єкти і абстрактні ідеї розпізнаються людьми і диференціюються та розуміються за допомогою категоризації [18, с. 186–191]. Категоризація ґрунтується на особливостях, які враховують складники категорії.

Категорії – це окремі об'єднання конкретних або абстрактних прикладів (членів, складників) об'єктів, які когнітивна система вважає рівнозначними [18; 25]. Використання знань про категорії вимагає доступу до психічних уявлень, які визначають основні ознаки членів категорії [23]. Свідомість осягає речі за допомогою категорій, але вони вказують на свою приналежність до сфери речей. Однак вибірковий і по суті пасивний характер розуму не означає, що розум є сумою елементів, що входять до нього. Згідно із сучасним розумінням організована структура свідомості підносить розум над своїми окремими складовими елементами [35, с. 103]. «Коли речі пізнаються, вони є ідеями розуму» і «зміст свідомості складається з частин навколишнього середовища, освітлених дією організму», – концептів [35, с. 308]. Свідомість не створює своїх об'єктів, вона може тільки впорядковувати їх і при цьому спотворювати їх або впорядковувати так, як цього не буває в природі.

Теорія понять (концептів) як ментальних репрезентацій була однією з найактивніших сфер досліджень і у філософії і у психології за останні 50 років, маючи багато важливих і тривалих результатів. Так, згідно з *класичною теорією (дефініційно-атрибутивним підходом)* поняття – це складні ментальні репрезентації, структура яких кодує набір необхідних та достатніх умов для їх застосування [1; 5]. Приклади використання класичного погляду на категорії можна знайти у західних філософських працях Р. Декарта, Б. Паскаля, Б. Спінози та Д. Локка. У ХХ столітті категорії вивчалися Б. Расселом, Г. Муром, логічними позитивістами. Такий підхід став наріжним каменем

аналітичної філософії та її концептуального аналізу, а новітні формулювання були запропоновані у 1990-х роках Ф.К. Джексоном та К. Пікоком [13; 25]. Класична модель категоризації використовувалася лінгвістами парадигми структурної семантики, зокрема Д. Кацем та Д. Фодором, у 1963 році, що вплинуло на її прийняття також психологами, такими як А.М. Коллінз та М.Р. Квілліан [14]. Стосовно категорійних суджень зазначимо, що всі члени категорії не є однаково важливими або репрезентативними. У межах цієї теорії люди повинні перераховувати однакові атрибути (дефініційний набір) для всіх членів категорії. Однак люди схильні вживати необов'язкові атрибути [3; 31].

Класичний погляд на категорії узагальнює у трьох припущеннях: 1) категорію можна описати як перелік необхідних та достатніх ознак її складових частин; 2) категорії дискретні, вони мають чітко визначені межі; 3) всі члени категорії мають однаковий статус. Згідно з класичним поглядом категорії повинні бути чітко визначені, взаємовиключні та колективно вичерпні. Отже, будь-яка сутність у класифікаційному всесвіті належить тільки до однієї із запропонованих категорій. З іншого боку, такий підхід був розкритикований В.О. Куайном через аналітико-синтетичне розрізнення та визначення референту поняття [11; 19]. Теорія страждає від фундаментальної проблеми у визначенні саме того, якими повинні бути атрибути (сміслові ознаки) поняття.

Прототипові теорії надають великого значення прототипу, який у певному сенсі позначає усю категорію. Поняття має структуру прототипу, а прототип є сукупністю характерних ознак або найкращим прикладом поняття [11; 26; 32]. Цей підхід, представлений Е. Рош, мав значний вплив, особливо на когнітивну лінгвістику. Частково такий аналіз ґрунтувався на попередніх уявленнях, зокрема на формулюванні моделі категорії як сімейної схожості, запропонованої Л. Вітгенштейном та Р. Брауном [4]. Отже, теорія прототипу була прийнята когнітивними лінгвістами, такими як Д. Лакофф [27]. Згідно з цією теорією репрезентація складається з узагальненого представлення членів категорії. Цей стимул прототипу може набувати таких форм: центральної тенденції, найпоширенішої ознаки, ідеального члена категорії. Важливим міркуванням щодо прототипу є те, що він не обов'язково відбиває існування фактичного екземпляра категорії у світі. Крім того, прототипи дуже чутливі до контексту [30]. Теорія прототипу стверджує, що представники певної категорії поділяють сімейну схожість, а категорії визначаються наборами типових ознак [31].

Отже, у цьому контексті концепти є складними ментальними репрезентаціями, структура яких вимагає не обов'язкових, а бажаних умов.

Так само немає розмежувального набору необхідних та достатніх атрибутів для визначення категорійної приналежності, однак необхідні атрибути поняття можуть бути недостатніми. Приналежність до категорії залежить від набору характерних, часто неважливих ознак, які є більш типовими або репрезентативними для категорії, ніж інші [34, с. 196]. Межі категорій нечіткі або незрозумілі. Нечітко визначена приналежність об'єкта до категорії, тому деякі члени категорії можуть переходити в інші категорії. Екземпляри поняття можуть бути розподілені з точки зору їх типовості, тобто типовість є градієнтом, який характеризує диференційну типовість прикладів поняття. Суб'єкти по-різному оцінюють типові випадки поняття. Ці типові ефекти мають значну спільність. Наприклад, вони важливі у лінгвістиці [16]. Типових представників категорії згадують на початку, вони слугують точками когнітивної референції, коли суб'єктам пропонують перерахувати усіх складників категорії [22; 31].

На протипагу класичній теорії об'єкт не повинен задовольняти кожну ознаку концептуальної структури, якщо він задовольняє їх значну кількість. Три основні зауваження висловлюємо згідно з теорією прототипу. По-перше, не усі поняття мають прототипові характеристики [11]. По-друге, люди краще володіють інформацією про зв'язки між ознаками, ніж про ознаки [12]. По-третє, прототиповий підхід не забезпечує врахування того, що робить визначені категорії природними та узгодженими та що змушує групувати об'єкти у визначені категорії. Традиційне пояснення полягає у тому, що подібність відповідає за категорійну узгодженість.

Екземплярна теорія (підхід опису зразків) передбачає, що категорії складаються із сукупності зразків, а не будь-яких абстрактних описів цих зразків (наприклад, зведеного опису прототипу). Зразки групуються один з одним за показниками подібності. Категоризацію пояснюють механізмом, який вилучає зразки з пам'яті за відповідним ключем. Якщо збіг є неточним, тоді вилучають найближчий зразок відповідно до контексту [2; 6; 7; 24]. Цей підхід зберігає варіативність зразків у категорії, тоді як прототип є типом середньої властивості категорії, що унеможливує охоплення інформації щодо варіативності [29]. Підхід опису зразків зберігає кореляцію між зразками категорії у інший спосіб, ніж прототиповий підхід [21]. При оцінці членства категорії знайомого суб'єкта зразки потенційно релевантних категорій вилучаються з пам'яті, а подібність суб'єкта до цих зразків підсумовується для формулювання рішення щодо категоризації [14]. Модель контексту використовує підхід «найближчого сусіда», який замість того, щоб підсумовувати подібності

сутності до відповідних зразків, помножує їх для забезпечення зваженої подібності, що відображає близькість суб'єкта категорії до відповідних зразків [20]. Це фактично випереджує рішення категоризації щодо зразків, найбільш подібних до суб'єктів, що підлягають класифікації [9].

Цей підхід має також недоліки. Зокрема, люди використовують типові судження для категорій, що мають визначені ознаки. Причинно-наслідкові зв'язки між визначенням поняття та типовістю є сумнівними. Підхід до опису зразків залежить від подібності, тому ті труднощі, що виникають у встановленні подібності у прототиповій теорії, переходять до підходу опису зразків, що утруднює об'єктивізацію абстрактних знань.

Висновки і перспективи подальших розробок. У результаті аналізу класичної, прототипової та екземплярної теорій у межах семантико-когнітивного підходу до опису категорій було встановлено, що вони відіграють провідну роль у принципах формування концептуальної структури за принципом подібності відповідно до визначених атрибутів, прототипів та екземплярів. Незважаючи на деякі недоліки, описані теорії є перспективними щодо з'ясування структури категорій, яка є важливою для навчання, прогнозування та висновків, організації мови та інших форм взаємодії організмів з навколишнім середовищем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ashby F.G., Valentin V.V. Multiple Systems of Perceptual Category: Theory and Cognitive Tests. *Handbook of Categorization in Cognitive Science* / ed. by H. Cohen, C. Lefebvre. 2nd ed. Amsterdam : Elsevier, 2017. 1087 p.
2. Brooks L. Non-analytic Concept Formation and Memory for Instances. *Cognition and Categorisation* / ed. by E. Rosch, B. B. Lloyd. Hillsdale: Lawrence Erlbaum, 1978. P. 169–211.
3. Conrad C. Cognitive Economy in Semantic Memory. *Experimental Psychology*. 1972. P. 148–154.
4. Croft W., Cruse D.A. *Cognitive Linguistics*. Cambridge : Cambridge University Press, 2004. 356 p.
5. Embley D. W., Olivé A., Ram S. Conceptual Modeling. *25th International Conference on Conceptual Modeling*. Tucson, AZ, USA, 2006. P. 544–547.
6. Erickson M.A., Kruschke, J.K. Rules and Exemplars in Category Learning. *Journal of Experimental Psychology: General*. 1998. P. 107–140.
7. Estes W. Concepts, Categories and Psychological Science. *Psychological Science*. 1993. Vol. 4. P. 143–153.

8. Glass A.L., Holyoak K.J. Alternative Conceptions of Semantic Memory. *Cognition*. 1975. P. 313–339.
9. Goldstone R.L., Kersten A., Carvalho P.F. Concepts and Categorization. *Comprehensive Handbook of Psychology* / ed. by A.F. Healy, R. W. Proctor. 2nd ed. Vol. 4. 2003. P. 599–621.
10. Hampton J.A. Testing the Prototype Theory of Concepts. *Journal of Memory and Language*. 1995. P. 686–708.
11. Induction: Processes in Inference, Learning and Discovery / Holland J. H., Holyoak K. J., Nisbett R. E., Thagard P. Cambridge : MIT Press, 1986. 385 p.
12. Jackson, F. From Metaphysics to Ethics: A Defence of Conceptual Analysis. Oxford : Clarendon Press, 1998. 174 p.
13. Katz J., Fodor J. The Structure of a Semantic Theory. *Language*. Vol. 39. 1963. P. 170–210.
14. Kruschke J.K. Models of Categorization. *The Cambridge Handbook of Computational Psychology* / ed. by R. Sun. 2008. P. 267–301.
15. Lakoff G. Categories and Cognitive Models. *Cognitive Science Report*. Institute for Cognitive Studies. University of California, Berkeley. 1982. Vol. 2.
16. Leech G. Semantics. Harmondsworth: Penguin, 1974. 386 p.
17. McGarty C., Mavor K.I., Skorich D.P. Social Categorization. *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*. Vol. 22 / ed. by J. D. Wright. 2nd ed. 2015. P. 186–191.
18. McNamara T. P., Stenberg R. J. Mental Models of Word Meaning. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*. 1983. № 22 (4). P. 449–474.
19. Medin D.L., Smith E.E. Concepts and Concept Formation. *Annual Review of Psychology*. 1984. № 35. P. 113–138.
20. Medin D.L., Schaffer M.M. Context Theory of Classification Learning *Psychological Review*. 1978. № 85 (3). P. 207–238.
21. Mervis C.B., Catlin J., Rosh E. Relationships Among Goodness-of-example, Category Norms, and Word Frequency. *Bulletin of the Psychonomic Society*. 1976. № 7. P. 283–284.
22. Murphy G.L., Medin D.L. The Role of Theories in Conceptual Coherence *Psychological Review*. 1985. № 92. P. 289–315.
23. Nosofsky R.M. Tests of an Exemplar Model for Relating Perceptual Classification and Recognition Memory. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*. 1991. № 17. P. 3–27.
24. Peacocke C.A Study of Concepts. Cambridge : MIT Press, 1992. 208 p.
25. Posner M.I., Keele S.W. On the Genesis of Abstract Ideas. *Journal of Experimental Psychology*. 1968. № 77. P. 353–363.
26. Formal Approaches in Categorization / ed. by E. Pothos, A. Wills. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 348 p.
27. Reed S.K. Pattern Recognition and Categorization. *Cognitive Psychology*. 1972. № 3. P. 382–407.
28. Rey G. The Unavailability of What We Mean: A Reply to Quine, Fodor and Lepore. *Holism: A Consumer Update* / ed. by A. Fodor, E. Lepore. Atlanta: Rodopi, 1993. P. 61–101.
29. Rips L.J. Similarity, Typicality and Categorisation. *Similarity and Analogical Reasoning* / ed. by A. Ortony, S. Vosniadou. Cambridge: Cambridge University Press, 1989. P. 21–59.
30. Rosch E. Reclaiming Concepts. *Journal of Consciousness Studies*. 1999. № 6(11-12). P. 61–77.
31. Rosch E., Mervis, C.B. Family resemblances: Studies in the internal structure of categories. *Cognitive Psychology*. 1975. № 7 (4). P. 573–605.
32. Rosh E. Principles of Categorisation. *Cognition and Categorization* / ed. by E. Rosh, B.B. Lloyd. Hillsdale : Lawrence Erlbaum, 1978. P. 27–48.
33. Rosh E., Mervis C. B. Family Resemblances: Studies in the Internal Structure of Categories. *Cognitive Psychology*. 1975. № 7. P. 573–605.
34. Smith L.B., Samuelson L.K. Perceiving and Remembering: Category Stability, Variability and Development. *Knowledge, Concepts and Categories* / ed. by K. Lamberts, D. Shanks, 1997. Hove : Psychology Press. P. 161–195.
35. Хилл Т.И. Современные теории познания / перев. Б.Э Быховский. Москва : Прогресс, 1965. 518 с.

REFERENCES

1. Ashby F. G., & Valentin, V. V. (2017) Multiple Systems of Perceptual Category Learning: Theory and Cognitive Tests. In H. Cohen, C. Lefebvre (Eds.), *Handbook of Categorization in Cognitive Science*. Elsevier.
2. Brooks, L. (1978) Non-analytic Concept Formation and Memory for Instances. In E. Rosch, B. B. Lloyd (Eds.), *Cognition and Categorisation* (pp. 169–211). Lawrence Erlbaum.
3. Conrad, C. (1972). Cognitive Economy in Semantic Memory. *Experimental Psychology*, 92(2), 148–154.
4. Croft, W., & Cruse, D. A. (2004). *Cognitive Linguistics*. Cambridge University Press.
5. Embley, D. W., Olivé, A., & Ram, S. (2006). Conceptual Modeling. *25th International Conference on Conceptual Modeling*. Tucson, USA, 544–547.
6. Erickson, M. A., & Kruschke, J. K. (1998). Rules and Exemplars in Category Learning. *Journal*

- of *Experimental Psychology: General*, 127, 107–140.
7. Estes, W. (1993). Concepts, Categories and Psychological Science. *Psychological Science*, 4, 143–153.
  8. Formal Approaches in Categorization (2011) / ed. by E. Pothos, A. Wills. Cambridge University Press.
  9. Glass, A. L., & Holyoak K. J. (1975). Alternative Conceptions of Semantic Memory. *Cognition*, 3, 313–339.
  10. Goldstone, R. L., Kersten A., & Carvalho P. F. (2003). Concepts and Categorization. In A. F. Healy, R. W. Proctor (Eds.), *Comprehensive Handbook of Psychology* (2nd ed., pp. 599–621). Wiley.
  11. Hampton, J. A. (1995). Testing the Prototype Theory of Concepts. *Journal of Memory and Language*, 34(5), 686–708.
  12. Induction: Processes in Inference, Learning and Discovery (1986). / Holland J. H., Holyoak K. J., Nisbett R. E., Thagard P. Cambridge: MIT Press.
  13. Jackson, F. (1998). *From Metaphysics to Ethics: A Defence of Conceptual Analysis*. Clarendon Press.
  14. Katz, J., & Fodor, J. (1963) The Structure of a Semantic Theory. *Language*, 39, 170–210.
  15. Kruschke, J. K. (2008). Models of Categorization. In R. Sun (Ed.), *The Cambridge Handbook of Computational Psychology* (pp. 267–301). CUP.
  16. Lakoff, G. (1982). Categories and Cognitive Models. *Cognitive Science Report*. University of California, Berkeley. Vol. 2.
  17. Leech, G. (1974). *Semantics*. Penguin.
  18. McGarty, C., Mavor, K. I., & Skorich, D. P. (2015). Social Categorization. In J. D. Wright (Ed.), *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*. Vol. 22 / (2nd ed., pp. 186–191). Elsevier.
  19. McNamara, T. P., Strenberg, R. J. (1983). Mental Models of Word Meaning. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 22 (4), 449–474.
  20. Medin, D. L., & Schaffer, M. M. (1978). Context Theory of Classification Learning. *Psychological Review*. № 85(3). P. 207–238.
  21. Medin, D. L., & Smith, E. E. (1984). Concepts and Concept Formation. *Annual Review of Psychology*, 35, 113–138.
  22. Mervis, C. B., Catlin, J., & Rosh, E. (1976). Relationships Among Goodness-of-example, Category Norms, and Word Frequency. *Bulletin of the Psychonomic Society*, 7, 283–284.
  23. Murphy G. L., & Medin D. L. (1985). The Role of Theories in Conceptual Coherence *Psychological Review*, 92, 289–315.
  24. Nosofsky, R. M. (1991). Tests of an Exemplar Model for Relating Perceptual Classification and Recognition Memory. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 17, 3–27.
  25. Peacocke, C. A. (1992). *Study of Concepts*. MIT Press.
  26. Posner, M. I., & Keele, S. W. (1968). On the Genesis of Abstract Ideas. *Journal of Experimental Psychology*, 77, 353–363.
  27. Reed, S. K. (1972). Pattern Recognition and Categorization. *Cognitive Psychology*, 3, 82–407.
  28. Rey, G. (1993). The Unavailability of What We Mean: A Reply to Quine, Fodor and Lepore. In A. Fodor, E. Lepore (Eds.), *Holism: A Consumer Update* (pp. 61–101). Rodopi.
  29. Rips, L. J. (1989). Similarity, Typicality and Categorisation. In A. Ortony, S. Vosniadou (Eds.), *Similarity and Analogical Reasoning* (pp. 21–59). Cambridge University Press.
  30. Rosch, E. (1999). Reclaiming Concepts. *Journal of Consciousness Studies*, 6(11–12), 61–77.
  31. Rosch E., & Mervis, C. B. (1975). Family resemblances: Studies in the internal structure of categories. *Cognitive Psychology*, 7(4), 573–605.
  32. Rosh, E. (1978). Principles of Categorisation. In E. Rosh, B. B Lloyd (Eds.), *Cognition and Categorization* (p. 27–48). Lawrence Erlbaum.
  33. Rosh, E., & Mervis, C. B. (1975). Family Resemblances: Studies in the Internal Structure of Categories. *Cognitive Psychology*, 7, 573–605.
  34. Smith, L. B., & Samuelson, L. K. (1997). Perceiving and Remembering: Category Stability, Variability and Development. In K. Lamberts, D. Shanks (Eds.), *Knowledge, Concepts, and Categories* (pp. 161–195). Psychology Press.
  35. Khill, T. I. (1965) Sovremennye teorii poznaniia [Modern Theories of Cognition] / transl. by B. E. Bykhovskiy. Progress, 1965.